EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 18. 6. 2020
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Portugalsku povoľuje uplatňovať zníženú sadzbu spotrebnej dane na určité alkoholické výrobky vyrábané v autonómnych oblastiach Madeira a Azory

{SWD(2020) 108 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

Tento návrh sa týka rozhodnutia Rady nahradiť súčasné rozhodnutie Rady č. 376/2014/EÚ z 12. júna 2014[1] prijaté na základe článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Uvedený článok umožňuje prijať osobitné opatrenia pre najvzdialenejšie regióny EÚ, keďže sa v ňom uznáva, že pretrvávajúce a kombinované obmedzenia vážne obmedzujú ich rozvoj a ovplyvňujú ich hospodársku a sociálnu situáciu. Takéto opatrenia umožňuje za predpokladu, že nenarušujú integritu a súdržnosť právneho poriadku Únie vrátane vnútorného trhu a spoločných politík. Súčasným rozhodnutím sa Portugalsku povoľuje uplatňovať sadzby spotrebných daní znížené až o 75 % štandardných portugalských sadzieb na rum a likéry vyrábané a spotrebúvané na Madeire a likéry a vínne destiláty vyrábané a spotrebúvané na Azorách. Platnosť súčasného rozhodnutia uplynie 31. decembra 2020.

Cieľom tohto opatrenia je odškodniť výrobcov z najvzdialenejších regiónov Portugalska za ich znevýhodnenie v rámci hospodárskej súťaže, ktorú spôsobujú ich odľahlosť, ostrovná poloha, malá veľkosť, náročné topografické a klimatické podmienky a hospodárska závislosť od niekoľkých výrobkov, čo vážne obmedzuje ich rozvoj. V dôsledku týchto charakteristík majú výrobcovia v najvzdialenejších regiónoch vyššie výrobné náklady ako ich partneri na pevnine.

Vzhľadom na dátum uplynutia platnosti rozhodnutia Európska komisia začala externú štúdiu s cieľom posúdiť súčasný režim, ako aj potenciálne vplyvy možných alternatív na obdobie po roku 2020 vrátane alternatívy, z ktorej predkladaný návrh vychádza.

Tento návrh zahŕňa opätovné udelenie výnimky do roku 2027, jej rozšírenie na predaj na Azorách na tam vyrábaný rum, pri zachovaní miery zníženia na úrovni 75 %, ako aj jej rozšírenie na poskytovanie zníženej sadzby spotrebnej dane z predaja všetkých pokrytých výrobkov v pevninskej časti Portugalska vo výške 50 %.

Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

V oznámení o strategickom partnerstve s najvzdialenejšími regiónmi EÚ z roku 2017[2] sa uvádza, že najvzdialenejšie regióny naďalej čelia vážnym výzvam, z ktorých mnohé sú trvalé. V tomto oznámení sa uvádza prístup Komisie, týkajúci sa podpory týchto regiónov v tom, aby stavali na svojom jedinečnom potenciáli a aby najvzdialenejšie regióny identifikovali nové sektory rastu, ktoré umožnia rast a tvorbu pracovných miest.

V tejto súvislosti je cieľom tohto návrhu podporiť portugalské najvzdialenejšie regióny pri využívaní ich potenciálu s cieľom umožniť miestny rast a vytváranie pracovných miest v jednom konkrétnom sektore – sektore alkoholických výrobkov. Týmto návrhom sa dopĺňa

[1] Rozhodnutie Rady č. 376/2014/EÚ z 12. júna 2014, ktorým sa Portugalsku povoľuje uplatňovať zníženú sadzbu spotrebnej dane v autonómnej oblasti Madeira na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum a likéry a v autonómnej oblasti Azory na tam vyrábané a spotrebúvané likéry a vínne destiláty.

[2] COM(2017) 623 final.

program osobitných alternatív pre odľahlosť a ostrovný charakter (POSEI)[3], ktorý je zameraný na podporu primárneho sektora a výroby surovín.

Súlad s ostatnými politikami Únie

Návrh je v súlade so stratégiou jednotného trhu z roku 2015[4], v ktorej si Komisia predsavzala vytvoriť prehĺbenejší a spravodlivejší jednotný trh, z ktorého budú mať úžitok všetky zainteresované strany. Jedným z cieľov navrhovaného opatrenia je zmierniť dodatočné náklady, ktorým čelia spoločnosti v najvzdialenejších regiónoch, čo bráni ich plnej účasti na jednotnom trhu. Z dôvodu obmedzeného objemu dotknutej výroby sa nepredpokladá žiadny negatívny vplyv na bezproblémové fungovanie jednotného trhu.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Právny základ

Právnym základom je článok 349 ZFEÚ. Toto ustanovenie umožňuje Rade prijať osobitné ustanovenia upravujúce uplatňovanie zmlúv na najvzdialenejšie regióny EÚ.

Zásada subsidiarity

Na základe článku 349 ZFEÚ je iba Rada oprávnená prijímať osobitné opatrenia v prospech najvzdialenejších regiónov s cieľom prispôsobiť uplatňovanie zmlúv EÚ vrátane spoločných politík v týchto regiónoch z dôvodu existencie pretrvávajúcich obmedzení, ktoré majú vplyv na ich hospodársku a sociálnu situáciu. To platí aj pri povoľovaní výnimiek z článku 110 ZFEÚ. Návrh rozhodnutia Rady je teda v súlade so zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Tento návrh je v súlade so zásadou proporcionality uvedenou v článku 5 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii. Navrhované zmeny neprekračujú rámec toho, čo je potrebné na vyriešenie existujúcich problémov, a teda na dosiahnutie cieľov zmluvy, ktorými je riadne a účinné fungovanie vnútorného trhu.

Konkrétne, navrhované rozšírenie znížených sadzieb na pevninskú časť Portugalska by zvýšilo konkurencieschopnosť výrobcov v najvzdialenejších regiónoch Portugalska, pričom by malo obmedzené negatívne dôsledky z hľadiska ušlých príjmov a administratívnej záťaže, a zaistilo by im rovnaké podmienky s výrobcami podobných výrobkov v pevninskej časti Portugalska.

Výber nástroja

Navrhuje sa rozhodnutie Rady, ktorým sa nahradí rozhodnutie Rady č. 376/2014/EÚ.

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013 z 13. marca 2013.

[4] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Zlepšovanie jednotného trhu: viac príležitostí pre ľudí a podniky [COM(2015) 550 final], s. 4.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Hodnotenie *ex post* existujúcich právnych predpisov

V externej štúdii sa zistilo, že výrobcovia z najvzdialenejších regiónov naďalej majú vyššie výrobné náklady ako partneri na pevnine, ktoré sú v súčasnosti kompenzované znížením spotrebnej dane. Okrem toho sa v rámci štúdie zistili tieto dva problémy, ktoré vyplynuli po prijatí súčasného rozhodnutia.

Po prvé, v externej štúdii sa konštatuje, že rum sa teraz vyrába na Azorách, ale nie je súčasťou súčasného režimu. Režim sa však vzťahuje na rum vyrobený na Madeire, čo vedie k nerovnakým podmienkam medzi výrobcami rumu z týchto dvoch najvzdialenejších regiónov. Po druhé, v štúdii sa uvádza, že okrem dodatočnej výroby rumu na Azorách sa zvyšuje aj výroba rumu na Madeire a vzhľadom na obmedzený trh v najvzdialenejších regiónoch nie je možné všetok rum predávať miestne. Dodatočné náklady spojené s prístupom na trh v pevninskej časti Portugalska predstavujú pre týchto výrobcov prekážku a v dôsledku toho je rum skladovaný za poplatky.

Konzultácie so zainteresovanými stranami

V rámci externej štúdie, ktorá dopĺňa analýzu súčasného režimu, sa od príslušných útvarov Európskej komisie, portugalských orgánov, výrobcov z týchto dvoch najvzdialenejších regiónov a portugalských distribútorov získali odpovede prostredníctvom dotazníkov, rozhovorov a diskusií. Napriek osobitnému úsiliu, ktoré externý dodávateľ vyvinul, nedostal od výrobcov na pevnine ani od občianskej spoločnosti žiadnu odpoveď.

Posúdenie vplyvu

Táto iniciatíva je pripravená v dvoch po sebe nadväzujúcich krokoch: hodnotenie *ex post* súčasného režimu, za ktorým hneď nasleduje výhľadové posúdenie. Takéto posúdenie potenciálneho vplyvu pokračovania súčasného režimu a jeho prípadných zmien sa uvádza v analytickom dokumente, ktorý obsahuje prílohu s hodnotením. Tento dokument vychádza z externej štúdie a informácií, ktoré poskytol členský štát.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Európskej únie, keďže príjmy zo spotrebných daní plynú výlučne členským štátom.

5. ĎALŠIE PRVKY

Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Monitorovanie vykonávania a fungovania tejto výnimky bude úlohou portugalských orgánov a Komisie, ako to bolo doteraz.

Portugalsko sa vyzve, aby do 30. septembra 2025 predložilo monitorovaciu správu za roky 2019 až 2024. Táto monitorovacia správa bude obsahovať:

- informácie o dodatočných nákladoch spojených s výrobou,

- hospodárske deformácie a vplyv na trh,
- informácie na účely hodnotenia účinnosti, efektívnosti, súladu s ostatnými politikami EÚ,
- informácie o pokračujúcej relevantnosti a pridanej hodnote EÚ nových právnych predpisov.

Cieľom podávania správ by malo byť aj zhromažďovanie informácií od všetkých príslušných zainteresovaných strán, pokiaľ ide o úroveň a vývoj ich dodatočných výrobných nákladov, náklady na dodržiavanie predpisov a akokoľvek prípady deformácií trhu.

Komisia vypracuje osobitné usmernenia týkajúce sa požadovaných informácií s cieľom zabezpečiť, aby informácie zhromaždené portugalskými orgánmi obsahovali údaje potrebné na to, aby Komisia mohla v budúcnosti prijať informované rozhodnutie o platnosti a fungovaní úpravy v budúcnosti. Takéto usmernenia budú podľa možnosti spoločné aj pre iné podobné úpravy pre najvzdialenejšie regióny EÚ, ktoré sa riadia podobnými právnymi predpismi.

To umožní Komisii posúdiť, či dôvody na udelenie výnimky stále pretrvávajú, či je fiškálne zvýhodnenie poskytnuté Portugalskom stále primerané a či sú možné alternatívne opatrenia k systému daňových výnimiek s prihliadnutím na ich medzinárodný rozmer.

Štruktúra a údaje požadované v monitorovacej správe sú pripojené k návrhu v prílohe 1.

Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Neuplatňuje sa, pretože znenie článkov je dostatočne zrozumiteľné.

2020/0118 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Portugalsku povoľuje uplatňovať zníženú sadzbu spotrebnej dane na určité alkoholické výrobky vyrábané v autonómnych oblastiach Madeira a Azory

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 349,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu[5],

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) V rozhodnutí Rady č. 376/2014/EÚ[6] sa Portugalsku povolilo uplatňovať zníženú sadzbu spotrebnej dane v autonómnej oblasti Madeira na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum a likéry a v autonómnej oblasti Azory na tam vyrábané a spotrebúvané likéry a vínne destiláty, ktorá môže byť nižšia ako minimálna sadzba spotrebnej dane stanovená smernicou Rady 92/84/EHS[7], ale nie o viac ako 75 % nižšia než je štandardná vnútroštátna spotrebná daň z alkoholu.

(2) Portugalské orgány vo februári 2019 požiadali Komisiu, aby predložila návrh rozhodnutia Rady, ktorým by sa za rovnakých podmienok predĺžila lehota platnosti povolenia stanoveného v rozhodnutí č. 376/2014/EÚ a rozšíril geografický rozsah pôsobnosti na pevninskú časť Portugalska s menším znížením sadzby, a to na ďalších sedem rokov od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027.

(3) Výrobcovia v autonómnych oblastiach Madeira a Azory čelia ťažkostiam pri vstupe na trhy mimo týchto regiónov a jedinými možnými odbytiskami na predaj určitých alkoholických výrobkov sú regionálne a miestne trhy. Títo výrobcovia majú dodatočné náklady, pretože suroviny poľnohospodárskeho pôvodu sú drahšie ako za normálnych

[5] Ú. v. EÚ C XXX, XXX, s. XXX.

[6] Rozhodnutie Rady č. 376/2014/EÚ z 12. júna 2014, ktorým sa Portugalsku povoľuje uplatňovať zníženú sadzbu spotrebnej dane v autonómnej oblasti Madeira na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum a likéry a v autonómnej oblasti Azory na tam vyrábané a spotrebúvané likéry a vínne destiláty (Ú. v. EÚ L 182, 21.6.2014, s. 1).

[7] Smernica Rady 92/84/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii sadzieb spotrebnej dane na alkohol a alkoholické nápoje (Ú. v. ES L 316, 31.10.1992, s. 29).

podmienok výroby, a to v dôsledku malej veľkosti, fragmentárnosti a slabej mechanizácie poľnohospodárskych podnikov. Okrem toho je výstup zo spracovania cukrovej trstiny z dôvodu topografie, klímy, pôdy a remeselnej výroby menší než v ostatných najvzdialenejších regiónoch. Navyše vznikajú dodatočné náklady súvisiace s prepravou určitých surovín a obalových materiálov, ktoré sa nevyrábajú miestne, na ostrovy.

(4) V prípade Azor je ostrovná povaha dvojnásobná, pretože ide o skupinu ostrovov rozložených na veľké vzdialenosti. Preprava v týchto odľahlých a ostrovných regiónoch dodatočné náklady ešte zvyšuje. To isté platí aj pre určité nevyhnutné cesty a zásielky na pevninu. Dodatočné náklady sú nevyhnutné aj na skladovanie hotových výrobkov, pretože miestna spotreba neabsorbuje všetky výstupy, najmä pokiaľ ide o výrobu rumu. Malá veľkosť regionálneho trhu zvyšuje jednotkové náklady, a to najmä kvôli nepriaznivému pomeru medzi fixnými nákladmi a výstupom. Dotknutí výrobcovia majú aj mimoriadne náklady, ktoré vo všeobecnosti znášajú miestne hospodárstva, najmä zvýšené náklady na prácu a energiu.

(5) Výroba rumu sa zvýšila v dôsledku zvýšenej výroby cukrovej trstiny. Hoci niektorý rum zreje alebo sa používa ako základ pre likéry, nepredané množstvá rumu sú skladované za poplatky, ktoré ešte viac zvyšujú dodatočné náklady výrobcov. V dôsledku dodatočných nákladov nie sú výrobcovia v autonómnych oblastiach Madeira a Azory schopní konkurovať výrobcom mimo týchto regiónov, keďže cena konečného výrobku je vyššia, a oni preto nemôžu mať prístup k iným trhom. Tento problém by vyriešil prístup na trh pevninskej časti Portugalska so zníženými sadzbami spotrebnej dane.

(6) S cieľom zabrániť vážnemu obmedzeniu rozvoja autonómnych oblastí Madeira a Azory a udržať v týchto regiónoch odvetvie výroby alkoholických nápojov a pracovné miesta, ktoré poskytuje, je potrebné opätovne udeliť a rozšíriť rozsah pôsobnosti povolenia stanoveného v rozhodnutí č. 376/2014/EÚ.

(7) Rozhodnutie č. 376/2014/EÚ sa uplatňuje do 31. decembra 2020. Z dôvodov jasnosti je potrebné prijať nové rozhodnutie, ktorým sa Portugalsku povolí uplatňovať zníženú sadzbu spotrebnej dane v autonómnych oblastiach Madeira a Azory.

(8) Keďže daňové zvýhodnenie nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na vyrovnanie dodatočných nákladov, a predmetné objemy sú neveľké a daňové zvýhodnenie zostáva obmedzené na spotrebu v autonómnych oblastiach Madeira a Azory a pevninskú časť Portugalska, opatrením sa nenarúša integrita a súdržnosť právneho poriadku Únie.

(9) S cieľom umožniť Komisii posúdiť, či sú podmienky odôvodňujúce povolenie naďalej splnené, by Portugalsko malo do 30. septembra 2025 predložiť Komisii monitorovaciu správu.

(10) Týmto rozhodnutím nie je dotknuté prípadné uplatňovanie článkov 107 a 108 ZFEÚ,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchylne od článku 110 ZFEÚ sa týmto Portugalsku povoľuje uplatňovať v autonómnej oblasti Madeira na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum a likéry a v autonómnej oblasti Azory na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum, likéry a vínne destiláty sadzbu spotrebnej dane, ktorá je nižšia ako plná sadzba dane z alkoholu stanovená v článku 3 smernice 92/84/EHS.

Článok 2

Odchylne od článku 110 ZFEÚ sa týmto Portugalsku povoľuje uplatňovať na rum a likéry vyrábané v autonómnej oblasti Madeira a spotrebúvané v pevninskej časti Portugalska a na rum, likéry a vínne destiláty vyrábané v autonómnej oblasti Azory a spotrebúvané v pevninskej časti Portugalska sadzbu spotrebnej dane, ktorá je nižšia ako plná sadzba dane z alkoholu stanovená v článku 3 smernice 92/84/EHS.

Článok 3

Na Madeire sa povolenie stanovené v článkoch 1 a 2 obmedzuje na tieto výrobky:

a) do 24. mája 2021 na rum vymedzený v bode 1 prílohy II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008[8] so zemepisným označením „Rum da Madeira“ uvedeným v bode 1 prílohy III k uvedenému nariadeniu a od 25. mája 2021 na rum vymedzený v bode 1 prílohy I k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787[9] so zemepisným označením „Rum da Madeira“;

b) do 24. mája 2021 na likéry a liehoviny „crème de“ vymedzené v bodoch 32 a 33 prílohy II k nariadeniu (ES) č. 110/2008, vyrábané z regionálneho ovocia alebo rastlín, a od 25. mája 2021 na likéry a liehoviny „crème de“ vymedzené v bodoch 33 a 34 prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2019/787, vyrábané z regionálneho ovocia alebo rastlín.

Na Azorách sa povolenie stanovené v článkoch 1 a 2 obmedzuje na tieto výrobky:

a) do 24. mája 2021 na rum vymedzený v bode 1 prílohy II k nariadeniu (ES) č. 110/2008 vyrábaný z regionálnej cukrovej trstiny, a od 25. mája 2021 na rum vymedzený v bode 1 prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2019/787 vyrábaný z regionálnej cukrovej trstiny;

---

[8] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 z 15. januára 2008 o definovaní, popise, prezentácii, označovaní a ochrane zemepisných označení liehovín a o zrušení nariadenia (EHS) č. 1576/89 (Ú. v. EÚ L 39, 13.2.2008, s. 16).

[9] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/787 zo 17. apríla 2019 o definovaní, popise, prezentácii a označovaní liehovín, používaní názvov liehovín pri prezentácii a označovaní iných potravín, ochrane zemepisných označení liehovín, používaní etylalkoholu a destilátov poľnohospodárskeho pôvodu v alkoholických nápojoch a o zrušení nariadenia (ES) č. 110/2008 (Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 1).

b) do 24. mája 2021 na likéry a liehoviny „crème de“ vymedzené v bodoch 32 a 33 prílohy II k nariadeniu (ES) č. 110/2008, vyrábané z regionálneho ovocia alebo surovín, a od 25. mája 2021 na likéry a liehoviny „crème de“ vymedzené v bodoch 33 a 34 prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2019/787, vyrábané z regionálneho ovocia alebo surovín;

c) do 24. mája 2021 na vínne destiláty alebo destiláty z hroznových výliskov (matolín), ktoré majú znaky a vlastnosti vymedzené v bodoch 4 a 6 prílohy II k nariadeniu (ES) č. 110/2008 a od 25. mája 2021 na vínne destiláty alebo destiláty z hroznových výliskov (matolín), ktoré majú znaky a vlastnosti vymedzené v bodoch 4 a 6 prílohy I k nariadeniu (EÚ) 2019/787.

Článok 4

Znížená sadzba spotrebnej dane uplatniteľnej na výrobky uvedené v článku 1 tohto rozhodnutia môže byť nižšia ako minimálna sadzba spotrebnej dane z alkoholu stanovená smernicou 92/84/EHS, ale nesmie byť o viac ako 75 % nižšia než je štandardná vnútroštátna sadzba spotrebnej dane z alkoholu.

Článok 5

Znížená sadzba spotrebnej dane uplatniteľnej na výrobky uvedené v článku 2 tohto rozhodnutia môže byť nižšia ako minimálna sadzba spotrebnej dane z alkoholu stanovená smernicou 92/84/EHS, ale nesmie byť o viac ako 50 % nižšia než je štandardná vnútroštátna sadzba spotrebnej dane z alkoholu.

Článok 6

Portugalsko najneskôr do 30. septembra 2025 predloží Komisii monitorovaciu správu, ktorá jej umožní posúdiť, či sú naďalej splnené podmienky opodstatňujúce povolenie stanovené v článkoch 1 a 2. Monitorovacia správa obsahuje informácie požadované v prílohe.

Článok 7

Toto rozhodnutie sa uplatňuje od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027.

Článok 8

Toto rozhodnutie je určené Portugalskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda